Sert Ünsüz
Eylül 2018
Sayı 14
gerekirse yumuşamasını bilir

Okunacak nesne
Yazarını
buldukça çıkar
Ederi beş para

ŞEKER ÇOCUK

Ağustos başı. Dışarıda yaprak kımıldamıyor, evin içiyse sauna. Akşam olmasına karşın insan soluksuz kalıyor. Oturuyorum kalkıyorum ter içinde kalıyorum. Çözümü kısık ateşte pişmiş bedenimi dışarıya atmakta buluyorum.

Yazlık yer, öyle kafayı dışarı uzatmakla cennete varılmıyor. En kalabalık günler, her yer insan seli, alıcı kadar satıcı da bol. Çekirdekçisi, mısırcısı, vafılcısı, dondurmacısı, helvacısı, midyecisi, pilavcısı, takıcısı, hediyelikçisi, baloncusu yol boyunca dizilmişler. İnsan yığınının bir o yana bir bu yana yürürken çıkardığı canavarımsı uğultu, beldenin çeşitli yerlerinden gelen müzik gürültüsüyle birleşiyor. Sıcaktan kaçarken kalabalık ve gürültüye tutuluyorum.

Eve dönmek yerine merkezden iyice uzaklaşmayı seçiyorum. Gürültünün hafiflediği bir noktaya kadar gidiyor, kumsalda bir yer beğenip oturuyorum. Oturduğum yerin biraz daha ötesinde yan yana iki diskotek bulunuyor. Daha ötede ise kıyının talanı başlıyor; denizin dibine kurulmuş dev bir site. O siteyi "denize sıfır" yapanların, yapmalarına izin verenlerin, göz yumanların yatacak yeri yok. Diskoteğe giden çeşitli genç grupları görüyorum. Kahkahalar atarak, bağıra çağıra konuşarak geçiyorlar. Bir tanesi, zıkkımlandığı biranın kutusunu yere atıyor. Arkasından seslenip "kardeşi bir şey düşürdün" demek istiyorum, sonra zor geliyor. Laftan anlar biri olsa şu görgüsüzlüğü yapmazdı. Kimseyi görmeyeyim diye iyice denize yaklaşıyorum. Deniz durgun, dalgalar nazlı nazlı kıyıya vuruyor. Curcunadan bir ölçüde uzakta, karanlık ufka bakıyorum.

Fazla huzur bünyeye zarar, o yüzden çok sürmüyor. Birkaç adım öteme, diskotek tarafından gelen biri oturuyor, daha doğrusu kendini seriyor. Sarhoş olmalı, deniz tutmuş da midesi bulanıyor gibi kafasını tutuyor. Derin derin nefes alırken bir an gözlerini açıyor, beni görüyor ve irkiliyor. Postunu sererken burada olduğumun farkında değildi. Kumlara uzanıyor, sıkıntılı soluyor, elini alnına götürüyor bana bakmadan "abi saatin var mı" diye soruyor. Saatim yok ama cep telefonuma bakıp söylüyorum, "on ikiye beş var". Teşekkür ediyor.

Kaç yaşında bilmiyorum ama on sekizinde olmadığı belli. Sarhoş birine göre konuşması düzün, dahası aşırı kibar. Hareketleri biraz tuhaf. Kafasını çeviriyor göz göze geliyoruz, "sen de kulüpte miydin" diye soruyor.

"Hayır. Sen oradaydın herhalde."

"Evet abi, içeride muhabbet iyiydi ama en geç yarımda eve dönmem gerek. Kendime gelemiyorum bir türlü. Böyle de eve dönemem."

"Neden, çok mu içtin."

"Yok abi, şey işte, onlardan."

"Neymiş onlar."

"Şeker abi."

"Çok mu şeker yedin."

Doğruluyor. "Abi!"

Dalga geçtiğimi sandığı için bozuldu anlaşılan. "Abi" diye ünlemesi bile pek kibar. Kurban satış yerinde satılmayı bekleyen koyunlar gibi bakıyor. Âşık bakışları da diyebilirim, melül melül derler ya, öyle.

"Hap abi hap."

Sesinde bilmeyişimi kınar bir ton var. Hap… Haplanmak… Haplanana ne denir. Ziyade olsun, afiyet olsun veya yalnızca hapçı. Sivrisinek gibi de bir oğlan. Olur olmaz ilaç alıp öldürecek kendini, haberi yok. Genç işte, gence ölüm uzak gelir. Gerçi bu yüzden kimisine kolay gelir ya.

"Hiç kullandın mı? Yani yanlış anlama abi, ayılmak için ne yapılır bilir misin, onu soracağım."

Yanıtımı beklemeden yine sırt üstü yatıyor. Belli ki bir tür acı çekiyor. Kendi kendine "kafamı sikeyim, ne diye tam attım ki…"

"Ayran iç."

Kafasını bana çeviriyor, "işe yarar mı".

İçimden gülüyorum. Bir sürü mikrobu, bilir bilmez gönüllü deneyen şu çocuklar ne saflar. Bedenleri büyümüş ama beyinleri bebek kalmış.

"Bilmem ki ayran pek çok derde devadır."

"Gözlerden çakarlar diye korkuyorum. Baksana abi"

Yanıma yaklaşıyor, titrediğini o an görüyorum. Telefonumun ışığını açıp gözlerine tutuyorum. İlk an gözleri siyah sandım değilmiş. Çevresinde incecik ela bir halka var. Hiç böyle iri gözbebekleri görmemiştim. Yüzü de gergin, dudakları seğiriyor, dişlerini sıkıyor doberman gibi. Telefonu yüzünden çekiyorum. Bir hap insanı bu duruma getirir mi. İnsan 46'lığa dönüşmeye neden bu kadar meraklı olsun. Yoksa bu çocuk doğuştan mı böyle. Bela geldi bizi buldu, ne hali varsa görsün deyip kalkıp gidemiyorum.

"Abi ben hiç iyi değilim" demez mi?

"Gel seni hastaneye götüreyim."

Hastane sözünü duyunca, su görmüş kuduz gibi korku-

yor, "ölürüm de gitmem" diyerek ayağa fırlıyor. Benden biraz uzaklaşıp cenin gibi kıvrılıp kumlara yatıyor.

Gitme ulan, sanki tohumuna para saydım. Ne ilaçmış kardeşim, çocuk gözümün önünde nalları dikecek. Bir yandan da in midir, cin midir, hırsız mıdır, gaspçı mıdır diye soruyorum kendi kendime. Bana güç yetiremeyeceğinin rahatlığı var. Gerçi temiz yüzlü bir çocuk, hafiften alık ifadeli. Kolundan tutup zorla hastaneye mi götürsem. Arıza çıkartıp kalabalık içinde bağırıp çağırırsa karakolluk oluruz. Karakolluk olsak yine iyi, orada derdimi anlatırım, sokak ortasında kalabalığa nasıl anlatayım. Tiz sesler çıkarıp köpek yavrusu gibi ağlamaya başlıyor. "Allah'ım yardım et. Allah'ım yardım et…"

Yineleyip duruyor ve sesini giderek yükseltiyor. Hay deyyus, iyice kontrolünü kaybetmeden bir çare düşünmeliyim. Sağa sola bakıyorum gelen giden yok. Tutuyorum ayaklarından denize sürüklüyorum. Daha ne olduğunu anlayamadan suya bırakıyorum. Toparlanıp tam doğrulacakken tutup bir daha suya sokuyorum. Sonra kıyıya çekiyorum, bir tokat sağdan bir tokat soldan çakıyorum. Omuzlarından tutup sarsıyorum "bana bak". Islak kedi yavrusu, korkuyla bakıyor "abi, abi, abi dur…"

"Abini sikeyim dinle lan. Şimdi böyle eve koş, yolda sataştılar, dövdüler dersin. Ya da ne bileyim denize düştüm dersin." diyorum. Ölümüne korkuyor, kafa sallıyor. Bırakıyorum. Şaşkınlığını atlatır atlatmaz kalkıp koşmaya başlıyor ama diskoteğe doğru. Belli ki oradan adam toplayacak. Nankör velet, onun yüzünden ben de belime kadar ıslandım, telefonu da ıslatmışım.

Merhametten maraz doğarmış.

Teşekkür beklemeden koşa koşa eve dönüyorum.

pafküf

kerameti dalgada sanma
keş başına düşen
şairden anla
ellerin dil olacak
kavgaya tutuştuğun
sözcükler arkadaş

sonra
kafesinde çırpınan
bir kuşun olacak
dur ulan diyeceksin
zamanı değil
ya da korkusuysa
kafese uzanmış
yabancı elin
bir nefes daha
çekeceksin

yetenek sende
dalganın kralı
o da tamam
hani nerede
delip geçen dizeler
sözcükler bile
eminönü'ndeki güvercinler
her attığını yer
yine de güvenmezler

ağaçtan düşenle beslenen
mazini takar mı
o da bir tür yamyam
düşmede yediğiyle akraba
ne zaman göz dikmişse
meyve dolu dallara
kıç sırt ağrısı
gökyüzü de manzara
kötürüm kötürüm
küfürler savurur
'çekmesin kodumun yeri
sitmiyim şimdi yerçekimini
gerçi yerden başka
kim çeker beni
yasasını çektiğim yeri'

binlerce bozuk plaktan
beste yapacağına
karaladıklarını
onun kulağına fısılda
ayık kafayla çekilmiyorsan
suçu kendinde ara

facebook.com/okunacaknesne

BENLER ve BUNLAR

Alışveriş merkezinde neden bu kadar telaşa gerek olduğunu anlayamadığını herkesin anlayabileceği naif bakışlarla koşturuyordu. Bu bakışlardan olsa gerek, alışverişi yönetmesi için teyzesini onunla birlikte göndermişlerdi. Bir an önce bitmesi için o ne derse harfiyen uyuyordu. Sonunda eve dönme zamanı geldi ancak buna doya doya sevinemedi. Teyzesinin emin adımlarla geçtiği yollar ona görünmüyordu bile. Bir an boşlukta tek başına bir an sonra ise kaldırımdaydı. Eve görünüş ve boşluk arasında sıçrayarak gitti. Evin içine girdiklerinde teyzesi elindeki poşetlerle bir odaya yöneldi ve yavaşça gözden kayboldu. O ise nerede olduğunu anlamaya çalışıyordu. Gördükleri ne parça ne de bütün olarak evine aitti. "*Çok yorulmuş olmalıyım*" dedi sessizce.

Evinde odasına ulaşmak için hangi adımları atıyorsa aynı adımlarla hareket etmeye karar verdi. Koridor boyunca iki yanında orada olmadıklarından emin olduğu odalar vardı ve kapıları aralıktı. Birkaç tanesini görmezden gelmeye çalışarak hızlıca yürümeye başladı ama merakı onu yavaşlatıyordu. Her bir odanın yanından geçerken gizlice kafasını içeri doğru uzatıyordu. Baktığı üç odada da kendini gördüğünü sandı. Odaların duvarı aynayla kaplı olmalı diye düşündü. Her odada kendinden birer tane olacak değildi ya. Peki, o bu kadar şaşkınken odalarda gördüğü kendisi nasıl öfkeli, kıskanç ya da neşeliydi? "*Aman canım! Karışmasana sen!*" dedi bana; "*Ben kendi-*

min farkında mıyım sanki şu anda. Belli ki öyle görünüyordum aynaya baktığımda." Bildiği adımları atmaya devam etti sonra.

Odasına yaklaştığını düşündüğü sırada sağ yanındaki odada kendi kendine konuşarak bir o yana bir bu yana giden kendini gördü. Ne söylediğini anlayabilmek için başını biraz daha uzattı içeri: "*Karışmamalıyım!*" Neye karışmamalıyım acaba diyerek odaya bir adım daha atmışken göz göze geldiler. Ne kadar da merhametli görünüyordu. Belli ki kendisi için epey üzülüyordu ve kendine yardım etmek istiyordu. O da hemen yardım istedi: "*Söylesene, neredeyim, ne oluyor burada?*" Sadece gülümsedi kendisi kendine. Sanki tek kelime etse bütün sorunlar çözülecek gibi bakıyor ama konuşmuyordu. Çaresizce çıktı odadan ve nihayet kendi odasına erişti.

Oda tam olarak onun odasıydı. Aynaya baktı. Yüzünde biraz yorgunluk ve tedirginlik vardı ama burnu yerli yerindeydi. Tam olarak bildiği kendiydi işte. Üzerini değiştirmeye başlamıştı bile. Mekân ve görüntünün tanıdık-bildik olması yeterliydi demek ki rutine anında dönebilmek için. Bağırdı bana: "*Rahat bırak beni artık!*" Bir köşeye çekilip yorgunluktan kurtulmak için yaptıklarını seyretmeye başladım.

Kendine ait olduğunu bildiği her bir eşyasına dokunduğunda biraz daha rahatlıyordu. Anıları ve alışkanlıkları avucunun içindeydi işte. Tedirgin olacak bir şey yoktu. Birazdan annesi de gelince teyzesiyle birlikte aldıkları kıyafetleri giyinecek; kendisini süslemelerine izin verecek ve en yakın arkadaşının nikâh şahidi olmak için yola çı-

kacaktı. Pek çok insan gibi annesi, teyzesi, arkadaşları ve yapacak işleri vardı; bildiğimiz hayatın içindeydi. Daha da önemlisi şu an yalnızdı ve nerede olduğundan emindi. Yüzünde bir rahatlama belirdiği sırada kapı açıldı. Yine o uzun koridorla karşı karşıyaydı ve kendinin tam önünde duruyordu. Bu sefer iliklerine kadar korktuğunu hissetti. Gözü silah olarak kullanabileceği bir şeyler ararken titrediğini kendinden gizlemeye çalışıyordu. Karşısındaki ise rahat adımlarla odanın içinde gezinmeye başlamıştı ve "*Beni öldürmeyeceksin, bu kadar gerilime hiç gerek yok*" dedi aynı rahatlıkla. Tam bir şey daha söyleyecekken bir yumruk yedi. Ardından başka yumruklar ve tekmeler. Kendini böylesine döven birini görmemiştim daha önce; bu kadar darbe alıp da etkilenmeyeni de…

Tam umutsuzluğa kapılmaya başlayacakken odasından başını uzatan Merhametli ile göz göze geldi. Bağırdı hemen: "*Yardım et! Sen yardım edersen ondan kurtulabilirim.*" Bu söylediğine içtenlikle inandığı sesinden belliydi. Ama Merhametli bir adım dahi atmadı. Dahası, "*İstesem de bir şey yapamam, bu meseleyi sen çözmelisin*" dedi. "*Olmaz olsun senin gibi ben!*" diye bağırıp terliğini fırlattı Merhametli'ye ve pencerenin kenarına koştu oradan kaçabilmeyi umarak. Demirleri unutmuştu. Dönüp tekrar baktı kendine. Galiba sadece korkutucu değildi karşısındaki. Giderek bütünüyle kendiyle karşı karşıya olduğunu fark etti. Şimdiye kadar kullanmadığı yönleri de dâhil olarak; apaçık bir şekilde... Yine de gitmek istiyordu.

"*Gidemezsin*" dedi karşısındaki, "*Burada her şey sen olabilesin diye var, sızlanmayı bırak artık. Her bir duygunu*

ayrıştırıp kontrol altında tutarak kendini çözebileceğini düşündün ama olmadı değil mi? Zihnin bulanıklaşmaya, karışmaya başladı. Jekyll ve Hyde'ın öyküsünü sevdiğini söyleyip durursun; hiç mi ders almazsın…"

Karşısındaki konuştukça taşlaşmıştı. Gördüklerime inanamıyordum. Peki, ben kimi anlatacaktım artık, bir taşı mı? Ya şu öteki kimle konuşuyor hâlâ?

"*Seninle*" dedi. Bana mı dedi?

– …

– *Susunca ortadan kaybolmuyorsun.*

– Kaybolmuyor muyum? Ama anlatıcıyım ben, anlatmazsam olmam, olur biter eheheh heh ıhmm…

– *Nelerle uğraşıyorum… Bedeninden, duygularından, isteklerinden bu şekilde kurtulamazsın. Kendine ne kadar dışarıdan bakarsan bak bunların hepsine bağımlısın.*

– Şu taştan farkım yok yani; neysem oyum… Öfkemi kontrol edebiliyorum mesela buna ne dersin?

– *Ya sabır…*

– Tamam, kendimi kandırmanın faydası yok ama hiç değilse sen böyle yanımda kalsan olmaz mı? Bütünüyle tek başına kalınca sadece kendi bedenime, duygularıma, isteklerime değil başkalarınınkine de bağımlı hissediyorum. Korkuyorum.

– …

twitter.com/okunacaknesne

Seksenlerden Günümüze Bol Kötekli Zorunlu Eğitim Hayatım

Gönlüm bir sevdanın peşine düşmüş
Aklı yok fikri yok deli misali
Benliğimse hayat seline düşmüş
Hep böyle yıllardır ömrümün hali...
Ali Tekintüre

Saygıdeğer *Sert Ünsüz* okuyucuları öncelikle hepinizi selamlıyorum!

Sizlere bu satırları yazarken bir taraftan Müslüm Baba şarkıları dinliyorum bir taraftan ekonomi videoları izleyip ekonomi kitapları okuyorum. Fanzin'in en tembel yazarı olarak yine en sona ben kaldım. Temamız ''bağımlılık'' ama ben ekonomiden, eğitimden söz etmek istiyorum. Belki bir ucundan tutar bağımlılığa bağlarım. Şu 38 yıllık hayatımda neler gördüm neler yaşadım deyip hatırladıklarımı anlatmaya başlayayım.

Eşit şartlarda değildik, hepimiz çocuktuk ve bol kötekli zorunlu eğitime başlamak zorunda kaldık.

Şimdi düşünüyorum da ortadirek ailenin çocuğu olan ben sonradan farkına varsam da o zamanlarda ekonominin ve eğitimin hali içler acısıydı. Üstelik internet yok bilgiye ulaşmak çok zordu. Seksenlerdeki yasaklardan mıdır yoksa bizimkiler kitabı lüks mü görürlerdi bilmem bizim evde sadece iş ile ilgili kitaplar her eve girmiş *Arif Pamuk Şifalı Bitkiler Kitabı* ve olmazsa *Yasin* duası kitabı vardı. Sonradan yabancı dil öğrenmenin zorunlu hale geldiğini

anlayan aile büyüklerimiz *Fono* yayınlarının İngilizce öğrenme kitaplarını ve İngilizce dinleme kasetlerini almıştı ve ben hayatımda ilk defa walkman görmüştüm. İngilizce, kasetlerden dinleyerek öğrenilmiyordu ama Yonca Evcimik'in *Abone* şarkısı pek güzel dinleniyordu.

Kırtasiye pahalı ve almak zorunlu, veliler çocuklarını eğitmede öğretmede yetersiz çünkü çalışmaktan bu işin önemli bir iş olduğunu düşünmeye fırsatları olmamış, devlet kütüphaneleri yetersiz ama yol, su barajımız var, büyük şehirler çok göç aldığı için sınıflar kalabalık, idealist öğretmen tek tük var ama bürokratik engellemelere maruz kalıyordu.

Yaradan paternalist devletimizden razı olsun! Ailemiz, öğretmenlerimiz ve MEB öğrencilere düşünmeyi, paylaşmayı öğretmek yerine onları birer yarış atına çevirmek için her türlü yol denemiş en kötü devletin sağdık kulu yapmayı başarmak için çok uğraşmıştı. Ortaokula başladığımda okul müdürünün velilere ''Eti sizin kemiği bizim'' diye bağırdığını duyduğumda acaba ben hayvan oğlu hayvan mıyım etimi kemiğimden mi sıyıracaklar acaba diye düşünmüştüm. Meğerse daha küçük cezalar varmış o kadar da değilmiş! Mesela tek ayak üstünde beklemek, kulak memelerine uzun tırnak batırmak suretiyle delikler açmak, olur olmadık zamanlarda tokat ve sille atmak, sıra dayağı, "siz geleceğin teröristi mi olacaksınız" gibi sözlü saldırılar ve daha niceleri. **Okul değil tımarhane mübarek!**

Hem sabahın en güzel saatlerinde uykudan uyan, okula git, bir de bu çileyi çek, olacak iş mi bu? Gitmek istemiyorum! Aman çocuğum uslu ol, aman çocuğum derslerini

iyi dinle, aman çocuğum siyasete bulaşma…

Çocuk bu çocuk, eğlenmek onun hakkı!. İyi ki *Commodore 64* icat edildi. Hem bu çileli eğitim sisteminin köteklerini hem de *Hikmet Şimşek'le Pazar Konseri* çilesini bana unutturmuştu. Keşke Finlandiya eğitim sistemi gibi bir sistem olsa, okula az gitseydik bol bol eğlenseydik ama Ken Loach'un *Kerkenez* filmindeki otoriter İngiliz eğitim sistemini birebir taklit etmişiz. *Demir Leydi* Margareth Thatcher'ın bunda bir payı var mı bilmiyorum ama bir zamanlar pek meşhur olan kovboy çizmeleri giyme modasında mutlaka Reagan'ın payı var. Atımız yoktu amma mahmuzlu kovboy botunuz vardı çok şükür.

Çocukların neye yetenekli olup olmadıklarını önemsemeden (galiba şimdikiler buna ''Çoklu Zeka Kuramı'' diyor) bütün o kötü karmaşık müfredatı beyinlerimize yerleştirmeyi başarmak kimin aklına geldi bilmiyorum.

Trt'nin *Açık Öğretim İngilizce* dersleri sayesinde biraz İngilizcem; okul okul gezip ansiklopedi satan vatandaşlar vasıtasıyla benim de elime geçen, yanlış hatırlamıyorsam. İletişim yayınlarının *Görsel Ansiklopedisi*'nin koca koca ciltlerini okumam sayesinde –kendimden başka kime faydası var bilmiyorum ama– sözel derslerim epey iyiydi. Fen derslerine gelecek olursak: şimdiki gibi fen derslerinde akıllı tahtalardan videolar ve sunumlarla destekli ders işlenmezdi. Benim hatırladığım kadarıyla fasulye deneyi ve bitkileri ve deney tüplerini, bakterileri deftere çizme yoluyla biyoloji ve kimya öğreniyorduk. Şimdi var mı bilmiyorum ama kötü defter tutana çok kızıyordu öğretmenler. Mikroskobu müzede sergilenen bir eşya gibi görürdük, dokunmak incelemek yasak. Bunu

mantıklı gören hocalar kötü defter tutana çok kızıyordu! Coğrafya dersinde neden bol bol Türkiye haritası çizerdik hiç anlamadım.

Matematik yeni yeni bir deterjan mı, diye bir reklam kulaklarımda çınlıyor evet çoğu haylaz çocuk gibi benim de matematiğim çok kötüydü. Hocalar koca koca kitapları önümüze atar, tahtadan bunları öğrenmemizi çabuk çabuk denklem çözmemizi, aritmetik işlemler yapmamızı isterdi. Matematik bol pratik ve disiplin işi ama sayıların diline girmeden önce neden sözel bir matematik tarihi dersi yok, matematiğin ne işimize yarayacağına ait bilgiler verilmez hiç anlamadım. Kerat cetvelini öğrenemeyenlere kızan öğretmenler bununla ilgili hiç düşünmemiş olmalı.

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersinde neden tek din anlatılır da bütün dinler anlatılmaz, dualar neden Arapça okunur ve neden en iyi namaz kılan yarışmaları düzenlenir, yarışmanın birincisi sıranın üstüne çıkıp namaz kılar hiç anlamadım. Duaları Arapça ezberlersek ve tek din öğrenirsek galiba daha iyi bir Allah dostu oluruz diye düşünmüş olabilirler.

Beden derslerinde neden hiçbir öğrencinin fiziki yapılarına ve kabiliyetlerine bakmadan öğrenciden takla ve parende atılması istenirdi hiç anlamadım. Belki hepimizden *Nadia Comeneci* çıkarmak istemişlerdir.

Türkiye'nin eğitim şartları seksenli doksanlı yıllarda böyleydi. Acılarımızı bağımlılıklarımız vasıtasıyla unutmayı öğrendik.

Hepimiz çocuktuk sıra dayağı yerken, soğukta sabahın

köründe *Andımız*'ı okurken. Eğitimden, öğretmenlikten, öğrenci psikolojisinden zerre anlamayan öğretmenlerden ders alırken, devlet sağ olsun bizi eşitlemişti. Devletimiz sağ olsun kendimizden başka hiçbir şey düşünmeyen uslu çocuklar olduk. Ne ülkenin aydın vatandaşları öldürüldüğünde sesimizi çıkardık, ne bankalar hortumlandığında, ne hazinenin eğitim yerine boş işlere çarçur edilmesine sesimiz çıktı. Şimdi uslu çocuklar olduk, yıldızlı pekiyi, aferin, teşekkürü hak ettik. Başımıza ne geldiyse hak ettik…

Aklımdan anılarım hiç silinmeyen ilkokul arkadaşlarım sınıfa her zaman yamalı pantolonla gelen sonradan öldüğünü öğrendiğim **Cihat**'ı, sınıfın en iyi forveti **Ergül**'ü, doğudan göçle gelen bir ailenin kızı olan ve bana o yaşta insanlık dersi veren ortaokul arkadaşım **Hanife**'yi, okula hiç başlayamayan boyacılık yapıp küçük yaşta ailesini geçindirmek zorunda olan ve bana *''Büyüyünce polis ol beni hapishaneden kurtarırsın''* diyen mahalle arkadaşım **Edib**'i buradan saygıyla anıyorum ve yazıma son veriyorum.

Yazmaya cesaret edin!

Enkidu doğada kimseden yardım almadan,
bağımsız olarak özgürce hayatta kalmayı
becerir. Çünkü Enkidu ne bir insan tanır,
ne bir memleket bilir ceylanlarla çayırda otlar,
suyun başında toplaşan hayvanlara katılır,
yüreği neşe dolar sudaki mahlukatla.

MOR AYAKLAR ve SARI GAGALAR

Sabahın olmasını ve uyanmayı sevmek bütün kuşlar için belki normaldir. Belki bütün kuşlar sabahı seviyordur bilemem. Ama yakinen tanıdığım, sabah uyandığında böyle neşeli olabilmesine, yeni bir gün başladığı için böyle mutlu olabilmesine, elimde olmayarak her sabah gülümsemek zorunda kaldığım bir kuş var. Bir muhabbet kuşu, adı Ogeday. Bizim minik, mavi beyaz tüyleriyle süslü muhabbet kuşumuz. Hanemizin en küçük üyesi. İki yaşından küçük olduğunu sanmıyorum. Kesin bilemiyorum çünkü bizim 'sürümüze' katıldığında yavru değildi, lakin o zaman da kaç yaşında olduğunu bilmiyorduk. Kaba bir tahminle iki yaşında diyorum.

Bir memeli ailesini kendi sürüsü olarak benimsemiş bir 'kuş' o. Sıra dışı. Doğanın değil belki ama insan uygarlığının yarattığı bir ara formdur. Evrimsel açıdan anlamsız ama insan kültürünün evrimsel birikimi açısından ironik bir durumdur. Benim minik kader ortağımdır. Onunla o kadar çok vakit geçiriyorum ki beni partneri olarak gördüğünden çok az kuşkum var. Hatta bazen elimin veya elimin parmaklarının üstündeyken minik gövdesiyle elime abanıp sürtünmeye başlamasına bakacak olursak hakkında milyon dolarlık taciz davası açmam için yeterli kanıt toplayabileceğime eminim. Ogeday'ın insan formundaki bir versiyonuyla Kaliforniya'da bir eyalet hapishanesinde kalmak istemezdiniz. Böyle söylediğime bakıp onu barbar bir zorba olarak düşünmeyin. Kendi çapında

zorba bir erkek olabilir fakat aynı zamanda kültürlüdür de.

Ne zaman bir kağıt, gazete veya kitap görmüşse gagasıyla onu ısırmadan bırakmayı hiç sevmez. Dolayısıyla kütüphaneden alınmış bir kitap veya sizden sonra başkasının da okuyacağını düşündüğünüz bir kitap okuyorsanız Ogeday'ın kültüre olan sevgisi karşısında daima tetikte olmalısınız. Ben okurken onlarca dakika aynı noktaya bakarak ses çıkarmamam karşında gelip başımın üstüne konar. Bir süre böyle kalırız. Ben dikkatimi vermiş okumaya devam ederim. Ogeday da o canım tüylerini tımar eder. Güzelliğine pek bir düşkündür. Ayna karşısında on tane ergenin harcayacağı zamanı kendine hayran hayran bakarak tek başına harcayabilir. O yüzden tüylerini tımar yapması onun açısında çok önemli bir fasıldır. Sakın okuyan insana karşı bir saygısızlık olarak değerlendirmeyiniz. Eğer dikkatiniz hala okuduğunuzda ve onu unuttuysanız bazen ensenize veya boynunuza, sindirildiği için çevreye atılma zamanı gelmiş kuşsal minik bir atığın düştüğünü hissederseniz de şaşırmayınız. Bu okuyucunun yorulmuş zihninizi, tekrar toparlayabilmesi için yapılmış 'yerinde' bir şakadır. Asla basit bir sululuk değildir. Şakalar yapmayı pek sever Ogeday'ımız kıymetlimiz.

Özverili davranışlarına da örnek çoktur. Birincisi ve en önemlisi, tam bir sürü canlısıdır Ogeday. Sürüsü için hiçbir fedakarlıktan kaçınmaz. Hiç ummadığınız anda başparmağınızın tırnağına veya diğer tırnaklardan birine, sizin yemeniz için kendi yediği yemlerden kusar. Kursağındaki sindirim sıvılarıyla ısıtılıp yarı yumuşa-

mış en seçkin yemlerini paylaşmaktan sakınmaz. Fakat kustuğu yemlerin hemen bir peçeteyle silinip atıldığını görürse biraz bozulur. İçinden bunu insanoğlunun kadir kıymet bilmezliğine sayar ya da ''öküz adam sımsıcak darının tadına bakayım bile demedi'' diye saydırıyor da olabilir. Öyle çok içine atan tiplerden biri değildir bizim kuşumuz. Dolayısıyla ikinci ihtimali tek geçerim. Konuşmayı sever bizim kuşumuz. Ortamda bir sohbet olmasın hemen parçası olmaya başlar. Sohbet ne kadar canlı ve sesler ne kadar gür çıkıyorsa o da o kadar gür şakır. Bir yandan şakımayı sürdürürken öte yandan gittikçe kabaran boyun ve baş tüylerine ve öfkeli kızgın gözlerine bakılırsa, sürünün geri kalanının ne nota bilgisinden ne de ötüş bilgisinden memnun kaldığını hemen anlarsınız. Bu konuda pek bir müşkülpesenttir.

Okuyanlardan bir kısmı diyebilirler ki ''Hayırdır sende bir Orwell özentiliği mi var? Bu hareketler bayatladı dostum. Neden bu kadar zorluyorsun? Bir hayvan eninde sonunda sadece bir hayvandır. Ona kendi düşüncelerini yükleyip durmaktan vazgeç. Bu kadar abartmanın, bu kadar özentiliğin gereği yok. Senin kuşunun hayvan tabiatını ortaya koyduğu bir yer ve zaman hiç mi olmuyor?'' Doğrudur. Bu eleştiriler karşısında kendimi savunamayacağım. Evet hepimiz gibi Ogeday da bir hayvandır. Kimi hayvanlar ormandan çıkabilmiştir. Kimi hayvanlarsa hala tabiatın koynunda yaşamaya devam etmektedir. Ogeday için bir ara form dememin nedenlerinden biri de budur. Ogeday'ın ormandan çıkamamış bir hayvan olduğunu en fazla hissedeceğiniz zamanlar yemek vakitleridir. Sofra gördüğünde neşesi, keyfi iyice patlar. Hemen

her şeye atılmaya kalkar. Bir o tabaktan bir bu tabaktan tam bir Erol Taş'a dönüşür. İyice kabalaşır. Gagasının etrafına yapışmış şeyleri başını sağa sola savurarak temizler ki bunlar sofradaki diğer kişilerin hiç hoşgörüyle karşılamayacağı bir durum olur. Özellikle de sürüye misafir oyuncular katılmışsa görgü ve protokol kurallarının izin veremeyeceği bir manzara ortaya çıkar. Böyle durumlarda Ogeday'ı kontrol etmenin yolu onu kafesine kapatmaktır. Ogeday için tabi ki bu bir hainliktir. İnsanoğlunun açık zulmüdür. Düpedüz haksızlıktır. İnsanoğlunun ne kadar oynak karakterli bir varlık olduğunun ispatıdır. Sofradaki konuklar içinse 150 milyon yıllık evrimsel tarihe saygının gereğidir.

Ogeday'ı ihtiyaç olduğunda kafese kapatabilmek kuşkusuz büyük bir kolaylıktır. Bizleri konuklarımız önünde mahcup olmaktan kurtarır. Mesela çocuklar da sofra adabını zamanla öğrenirler. Onlar öğrenene kadar ebeveynlerinin çocuklarını kafese kapatma gibi bir imkanı yoktur. Fakat bana sorarsanız bilinçli veya bilinçsiz böyle bir imkanın hayalini kurduklarından eminim. Denilebilir ki ''aman efendim bunlar ne biçim laflar, böyle bir şey asla insani olmazdı. Ogeday bir kuştur dolayısıyla hayvandır ve onu kafese kapatmak belki başka açılardan tartışılabilir ama bahsettiğimiz açıdan normaldir''. Normaldir ya da değildir, etik olur ya da olmaz, insanidir veya değildir. Hatta birileri çıkıp böyle bir kuşumun olmadığını bile iddia edebilir. Bu tartışmalar daha çok su kaldırır. Oysa ben sözümü toplamak istiyorum.

Ne kuşlar ne de insanlar kafese kapatılmalıdır.

PEMBE BADANALI EV

Evin dışında neler olup bitiyordu? Tam da şu anda.

Kaç çocuk doğmuş, kaç insan ölmüştü?

Kaç kadın, kocasının koynuna girmediği için dayak yemişti? Kaç baba, yine yorgun argın eve gelip, bir güler yüze hasret kalarak uyumuştu?

Bulamadım hiçbirinin cevabını.

Çaresiz, kalktım yattığım yerden. Bardağın dolu tarafını görebilmek adına su doldurdum. Kesilen nefesime izin verdim. Dinlenmek onun da hakkıydı.

Geçen Nevzat'ı gördüm markette. Ayaküstü bir ton çene çaldı yine. Okuyormuş yazılarımı, içini şişiriyormuşum, öyle söyledi. Ülkenin hali de pek vahimmiş. Görmüyor muymuşum peynire bile zam gelmiş. Neyseymiş, işi varmış Nevzat'ın. Azıcık neşeli şeyler yazacak, umutlardan, hayallerden bahsedecekmişim. Tabi bir de anneme selam söyleyecekmişim. Asla yetişemeyeceğini bildiği yere, hızlı adımlarla gitti Nevzat.

Nevzat haklı, neşeli bir şeyler yazmalıyım, diyorum. Suyu kaynatıp bir kahve ısmarlıyorum kendime. Yanına da iki dilim çikolata. Neşeli şeyler yazacağım kolay değil.

Yağmur çiseliyor. Pembe badanalı bir ev kokusu geliyor burnuma. Yoksulluğun olduğu, iyiliğin yok olmadığı bir zamandayız. İnsanların yüzlerinde sonu gelmeyen gülücükler var. Mahallenin teyzeleri, gidip de dönmeyen vefasız kocalarına inat mutlular. Köşe başında sevgilisine öpücük veren Aslı'nın kalbine kelebekler göç etmiş. Semiha Teyzesi'ne ekmek aldığı için para üstünü kapan

Furkan'ın kelebekleri ise Aslı'nınkilerle yarışıyor. Hava temiz, sevgi dağıtıyor gökyüzü. "Önce insana inanıyor insan." diyor Şükrü Erbaş, tıpkı benim sana inandığım gibi…

Elektrik kesiliyor.

Yarım kaldı neşeli yazım diye iç geçiriyorum. Tıpkı seninle yarım kalan hikayemiz gibi…

Ah be Nevzat, diyorum, nasıl yazayım tuzla buz olmuş hayallerimi!

Derin bir bezginlik kaplıyor içimi.

Hava kirli, gökyüzü öfkeli.

Sahi, tam da şu an, kaç kişi ağlıyor?

Ekonomik krizi unutturacak ve bünyeye şifa verecek 13 şarkılık liste

1- Timur Selçuk
Ekonomi Tıkırında

2- Suavi Karaibrahimgil
Biz Sizi Ararız

3- Ajda Pekkan
Petrol

4- Özdemir Erdoğan
Paranın Ne Önemi Var Mühim Olan İnsanlık

5- Rüchan Çamay
Para Para Para

6- Aloe Blackk
I Need Dolar

7- Erdem Alkın
Kevgir misin Be Kardeşlik

8- Bergen
Garibin Çilesi Mezarda Biter

9- Müslüm Gürses
Haberimiz Yok

10- Asım Can Gündüz
Boku Yedik

11- Bulldozer
Ye Babam Ye

12- MC Ender
Param Olacak

13. Madonna
Material Girl

Ruhi Gürpınar

GÜLENLER

İlerliyorum. Kanlı parmaklarımı yetimhanenin rutubetli duvarlarına sürerek ilerliyorum. Ay ışığı, karanlık koridorun sonundaki pencereyi aydınlatıyor. Sessizce ama hızlı adımlarla ilerliyorum. Bir çocuğun harap olmaya itilen hayatına başkaldırarak ilerliyorum. Beni anlamayan ve asla anlamayacak olan *gülenler*e inat ilerliyorum. *Fırat bir şey yapamaz* diyenlere inat ilerliyorum. On beş yaşında bir çocuktan fazlası olduğumu ispatlamak için ilerliyorum. Her gün yediğim dayağın acılarını, damarlarımda akan kanın her zerresinde hissediyorum. Hayatta pek az gülümseyen, benim gibi acı çeken, yetimhanede büyümüş herkes için ilerliyorum.

Sonunda varmıştım planını kurduğum duvarın önüne. Duvara tırmandım. Jilet gibi teller parçaladı kolumu ama pes etmedim. Çünkü hayatımın gelecek kısmının geçen kısmından daha iyi olacağına inancım, bana dıştan gelen her acıyı unutturuyordu. Kollarım kan revan içinde olmasına rağmen. Ayaklarıma güvenerek ilerliyorum. Sadece sokak lambalarının aydınlattığı bir parka geldim. Oyun aletlerini karşıdan gören bir banka oturup, elbisemin alt tarafını biraz parçalayıp kolumu sarmaya çalıştım.

Bankta uyuyakalmışım. Sabah mesaisine başlayan bir çöpçünün koluma dokumasıyla irkildim, yerimden kalktım. Çöpçü, güler yüzlü yumuşak biriydi. Yüzündeki çizgiler, orta yaşlarda olduğunu çok açık belli ediyordu.

– Ne yapıyorsun evladım burada?

– Hiç.

Evet sadece 'hiç' diyebildim adama. Ayağa kalkıp gitmek istedim ama kolumdan tutarak beni tekrar banka oturttu;

– Aç mısın yavrum?

Başımı sağa sola sallayarak hayır işareti yaptım.

– Açsındır aç. Bekle beni burada ve hiçbir yere ayrılmayacağına söz ver.

İçimde ona karşı bir güven oluştu ve cevap verdim.

– Söz amca.

Yaklaşık beş dakika sonra geldi. Elinde sıcak ve taze iki simit bir de meyve suyu vardı. Bana doğru uzattı. Simit leziz görünüyordu, kokusu da çoktan burnuma selam vermişti.

– Bana kim olduğunu neden burada kaldığını anlatır mısın?

– Anlatamam amca

– Neden?

– Çünkü sen de bir *gülen*sin.

– Gülen mi?

– Evet, gülen.

– Dediklerinden bir şey anlamıyorum yavrum.

– Beni kolay kolay kimse anlamaz zaten.

– Ben anlamak istiyorum bir sıkıntın varsa gidermek istiyorum.

Bir an duraksadım. O da gülenlerdendi ama bana yardım etmek istiyordu ve üstelik ben ona güvenmek istiyordum.

– Bana her şeyi anlatır mısın yavrum?

– Pekala amca anlatacağım sana her şeyi.

Bir süre duraksadım ardından konuşmaya başladım. Dikkatle beni süzüyor ve dinliyordu.

– Her şey 15 yıl önce başladı. Ben hiç tanımadığım görmediğim insanlar tarafından alçakça, bir yetimhanenin kapısında terkedildim. Kutsal olan "anne" sıfatındaki şahsiyeti hiç görmedim, şeytan görsün onu. Babam ise umurumda değil.

Nasırlaşmış elleriyle saçımı okşamaya başladı.

– Devam et yavrum.

– Bin bir çile içinde büyüdüm. Bu yaşa geldim. Gülen insanları hiçbir zaman anlamadım. Bir şey sormak istiyorum amca. Vicdan nedir?

– Vicdan, pişmanlıklarımızda, acımalarımızda oluşan bir duygudur.

– Hayır amca yanlış biliyorsun. Ben bunu yıllarca insanlara sordum ama kimse benim gibi cevabını veremedi.

– Peki nedir oğlum vicdan?

– Vicdan, yargıçtır. İnsanın içinde bulunan ama tarafsız olan bir yargıç. Ve yargıç karar verdikten sonra önüne geçilmeyecek duyguları o zaman yaşar insan. Nitekim yargıç infaz kararınızı verdikten sonra kurtuluşunuz yoktur ve gülenlerde vicdan bulunmaz.

– Dediklerinden bir şey anlayamadım evlat.

– Kimse beni anlayamaz. Beni anlayacak olan kişiler gerçek hayatta yok maalesef. Birçok insan benim felsefede saçmaladığımı söyler. Oysa ben saçmalamıyorum, onlar beni anlamıyor. Beni anlayacak insanlar beş yaşında olup ama altı yaşında olduğunu söyleyen hayali bir ruh ikizinden başkası değildir.

– Kimdir bu ruh ikizin?

– Boş ver amca anlayan anladı beni.

– Çok garip birisin evladım. Söyle bakalım madem yetimhane çocuğusun buralarda ne işin var?

Yetimhaneden kaçtığımı ona söyleyip söylememekte kararsız kaldım ama en sonunda dayanamadım ve söyledim.

– Kaçtım amca.

– Kaçtın mı?

– Evet

– Neden peki evladım?

Ayaklarımdaki kollarımdaki morlukları, ağzımı açarak kırılan üç dişimi gösterdim.

– Neler olmuş sana böyle yavrum.

– Çok şey oldu amca. Haksız yere dayak yedim hem de herkesten. Müdürden, hizmetliden, güvenlikten, benden büyük olanlardan, gülenlerden…

Acınası gözlerle bana baktı ve;

– Peki şimdi ne yapmayı düşünüyorsun?

– Gitmek istiyorum amca.

– Nereye?

– Hiç bilmediğim bir yere.

– Ne yapacaksın orada?

– Kendi kitabımı yazacağım.

– Kendi kitabını mı?

– Evet amca kendi kitabımı. Çünkü insanlar artık kendi kitaplarını yazmıyor, kendi kitaplarını okuyorlar o yüz-

den sabit bir fikirde kalıyorlar.

– Sana nasıl yardım edebilirim?

– İyi birisiniz amca. Sizden bir şey isteyebilir miyim?

– Elbette

– Beni hiç bilmediğim bir yere yollayabilir misiniz?

– Nereye?

– Hiç fark etmez bu şehirden başka her yer olur.

Kolumdan tuttu ve hızlı adımlarla ilerlemeye başladık. Sonunda tren garına geldik.

– Sen burada otur ben geliyorum.

– Tamam amca.

Bir süre sonra amca elinde para ve bir biletle yanıma geldi.

– Al şunları evladım.

Bilete hiç bakmadım. Parayı da kabul etmek istemedim ama zorla sıkıştırdı elime. Yaklaşık 90 liraydı. Bir süre bekledik ve tren kalkışa hazırlanıyordu.

– Hadi evladım bin ve git bu şehirden.

Sarıldım ona.

– Teşekkür ederim amca sana minnettarım, kitabımda önemli yer vereceğim sana söz veriyorum.

Başımı okşadı ve trene bindim biletin gösterdiği yere oturdum. Ama garip bir şey oldu. Pencereden bakınca amcayı göremedim. Gözlerim onu aradı ama yoktu orada ve tren hareket etti. Son defa bakamadım ona. Yeni hayata, yeni umuda, yeni maceralara amca ve tren sayesinde adımlarımı atmaya başladım…

BAĞA GEL BAĞIMLIYA GEL VAY

"Denemek yoktur, başlamak vardır; bırakmak yoktur, ara vermek vardır."
Eflatun Solmaz

Bağımlılık, doyunca tövbe etmektir. Bağımlılığın besmelesiyse "bırakacağım"dır. Buna halk dilinde "tövben besmelen olmuş" denir. Bağımlılıklarıyla savaşan insanlar görürsünüz. "Yıl başından sonra bırakacağım", "X olsun bırakacağım", "bu son olsun, bırakacağım" niyet belirttiği için geniş zaman kipinden iyidir bu cümleler. Geniş zaman kipinde iki tür ifade bulunur. Biri geçmişi ve şimdiyi kapsar, diğeri yalnızca geleceği. "Her gün ekmek yerim", önceden yiyordum, şimdi yiyorum, gelecekte yiyeceğim anlamındadır. İkincisine örnek; "daha iyisini yaparım", daha önce yapmadım, şimdi yapmıyorum, gelecekte yapma olasılığım var. İşte ikinci örnekteki geniş zaman kipi cümleler, gerçekleşene kadar birer düş, fantezi, masal, martaval, palavra, hüsnü kuruntu ve daha nicesidir. "Bırakırım", bağımlılık yoluna döşenen taşların ilkidir.

Diğer eylemlerimizden nasıl ayrılır bağımlılıklar. Her gün yaptığımız sayısız eylemin içinde hangileri bağımlılıktır, hangileri değildir, nereden bileceğiz. Alışkanlıkla bağımlılık arasındaki fark nedir, yanıt arayalım.

Bağımlılık, yapay gereksinimlerdir, yaşamımıza sonradan girerler. Kendimden örnek vereyim; günde en az üç fincan kahve içerim. Türk kahvesi bulamadığımda, nefsimi köreltsin diye, suda eriyip yok olan o telvesiz kahve benzeri şeye bile razı olurum. Uyandığımda bir bardak su içer, sonra bir dilimlik ön kahvaltımı ederim. Ardından

kahvemi yaparım. Sabah, kahve içmeye fırsat bulamadan evden çıkmışsam, korkunç bir canavara dönüşürüm. Görenler bu neşesiz, suratsız, aksi yaratıktan kaçıp canlarını kurtarma telaşına düşerler. Şimdi ayağa kalkıyor ve durumumu kabullenir cümlemi söylüyorum: Ben bir kahve bağımlısıyım. Alkışlarla sandalyeme oturuyorum. Bir kahve alabilir miyim?

Alışkanlığın düşkünlüğe dönüşmüş hali olan bağımlılıkta hep yenildiğimiz bir nesne vardır. Bağımlılığın önemli belirtilerinden biri de yoksunlukta kişinin olumsuz işaretler vermesidir. Bağımlılığın yoğunluğuna, ağırlığına, etkisine bağlı olarak mutsuz yüz ifadesinden uyku düzeninin bozulmasına, titremeden alt ıslatmaya kadar çok çeşitli tepkiler verilebilir. Mesela ortaokul çağındaki yeğenim, internet kesildiğinde sanki kendi fişi çekilmiş gibi, hangi saat olursa olsun yatıp uyur. Annesi sevgili ablam, şeker bağımlısıdır. Çaya şeker atmaz ama yanında tatlı yoksa asla çay içmez. Çayı şekersiz içmekle kilo almayacağına dair batıl inanca nereden kapılmış, bilemiyorum. İnanır mısınız, bütün gün yediği abur cuburu yalnızca izlemekle komaya girebilirim. Kocası, yani eniştem ise sanayi tipi bir insandır, yalnızca uyuduğunda tütmez. Sigara kokusunun dolap içlerine kadar sindiğini, sigaranın oluşturduğu sis yüzünden neredeyse evde birbirlerini kaybedeceklerini iddia eden ablam, büyük kavgalar sonunda, Birleşmiş Milletler temsilcilerinin de araya girmesiyle evde sigara içilmesinin önüne geçebildi. Bunun sonucunda eniştem, balkonu müştemilata dönüştürdü ve yaşamını çoğunlukla orada sürdürür oldu. Çevremizdekileri bağımlılıklarından koparmaya çalışmadan önce bir kez daha düşünmemiz gerekiyor. Kendi mutluluğumuzu da etkileyebilir çünkü. Yeğenimin elinden bilgisayarı,

ablamın elinden tatlıyı, eniştemin elinden sigarayı alsak belki altlarını ıslatmayacaklardır ama yanlarına da varılmayacağı kuşku götürmez.

Deneyimlerimizden biliyoruz, sıklık ve tat ters orantılıdır; bir eylemi ne kadar sık yaparsanız aldığınız tat o kadar azalır. Bağımlılığa dönüşen eylemlerde tat, belirleyiciliğini tümüyle yitirir. Yapay gereksinim olduğu için yarardan da söz edemeyiz.

Geçmişten gelen bir insan, çay bahçelerini, kafeleri gezecek olsaydı, insanların çoğunun boynunun kırıldığını sanabilirdi. Bunun sosyal ağ bağımlılığının bir sonucu olduğunu biz biliyoruz, aynı zamanda enformasyon bağımlılığıdır. "Haber kaynağıma neler düşmüş bir bakayım." İnsanın sosyal bir yaratık olduğu iddiasını çürütür bir sahnedir, buluşup bir yerlerde oturanların konuşmak yerine telefonlarını kurcalamaları. Eskiden farklıydı da şimdi mi böyle oldu. Çok eskiyi bilemiyorum ama gözleriyle aynı anda televizyonlarını açan, uykuya dalana kadar kapatmayan önceki kuşağa ne demeli. Misafirliklerde bile evin bireyiymiş gibi hep açık durmaz mı o televizyon. Öyle ki evin en çok dinlenen bireyine dönüşüverir, o konuşur, kafalar ona çevrilir ve sesler kesilir. Böyle ortamda yetişen gençler, boynu kırıklara dönüşmesinler de neye dönüşsünler.

Bu satırlara çok göz değmeyecektir. Yine de hepinize yazıyorum. Size söylerken kendime de söylüyorum. Üstelik yüksek olasılıkla bağımlı olduğunuz bir aygıttan okumaktasınız bu yazılanları. "Beğen"iye bağımlısınız, yeniliğe bağımlısınız, eğlenceye bağımlısınız. Tümüyle bağımlılıklardan oluşuyoruz desem, abartmış olmam.

İÇTEN İÇİNCE

İşe koyulalım o zaman, arayıp da bulamadığım an, farklı olsun isterdim elbette. Eldeki güzeldir, en güzeli. Nasıl olsa bir şekilde istemediğim dış dünyada kurtulabiliyorum. İşte televizyon açık bir odada, bir yarışma programı var, hareketli, havuzlu, engelli, kasklı... Ben de kulaklığı taktım. Fakat sonra düşündüm; yahu kulaklık takılı, dışardaki gürültüden etkilenmiyorum artık. Peki bilgisayara niye mecbur olayım? Bilgisayar burada açık dursun, defterimi açıp yazayım. Sandalyede kıçımın ağrımasından da kurtulmuş olurum. Ne kadar basit değil mi? Biri diyor ki "ben yaşamaya gelmedim, öylece bakıyorum hayata". Ben yaşamaya geldim kardeşim ama her durumda yaşamaya. Bol bol da bakıyorum tabi. Şu dünyaya bakmadan ölmek, ahmaklıktır. Ben güzel olmak için kendimi bir nedene bağlıyorum doğru. Evet o neden olduktan sonra diğerlerinin hiçbiri olmasa da oluyor. Kafam güzel olsun işte, gerisi boş. Bunun adı bağımlılık mıdır? O yoğurdukları, pişirdikleri, taşlaştırdıkları kafayı yumuşattığım için mi bağımlıyım? Yaşamında siktiriboktan bir kimliğe, hiçbir gücün ayırmasına etmeyerek sarılanların dünyasında mı? Kimliğe bağımlılık, role bağımlılık, kedere bağımlılık, adrenaline bağımlılık, bilgisayara bağımlılık, internete bağımlılık, sosyal ağlara bağımlılık, yalnızlığa bağımlılık, düşman alanında yaşadığına inanca bağımlılık... Ulan bağımlılıkların dibine vurmuşsunuz! Gelmiş benim karşımda çalım satıyorsunuz. Sizi sopalaya sopalaya yumuşatmak gerek. Ama taşlaşmışsınız vurdukça parçalanırsınız, tuz buz olursunuz. Yazık lan! Sizin için çok geç, hiçbir şey anlamadan öleceksiniz.

TIRNAK İÇİ "BAĞIMLILIK"

"İyi'nin ve kötü'nün 'değişmez değerler' olmadığı, yalnızca 'işlev değerleri' niteliği taşıdıkları, bu nedenle eserlerin iyiliğinin tarihsel koşullara, insanların iyiliğinin ise onların niteliklerini değerlendirmeye yarayan psikoteknik beceriye bağımlı olduğu anlaşıldıktan sonra, neyin iyi, neyin kötü olduğu konusunda bin yıldır süregelen gevezelik kimi ilgilendirebilir!"
Robert Musil, *Niteliksiz Adam*

"Kitlenin kendini uyuşturmak için attığı, neşeden yoksun sevinç çığlıkları..."
Hermann Broch, *Vergilius'un Ölümü*

"Batı sınırsız kullanım için sadece alkol ve tütüne izin vermiştir. Diğer bütün kimyasal Duvardaki Kapılar uyuşturucu olarak adlandırılmış ve yetkisiz alıcıları düşman olarak nitelendirilmiştir. Şimdi eğitime harcadığımızdan çok daha fazlasını içki ve sigaraya harcıyoruz."
Aldous Huxley, *Algı Kapıları*

"Günümüz dünyasında uyuşturucu maddelerin (afyon, esrar, marihuana, kokain, eroin, morfin vs.) tabulaştırılması ve yasadışı ilan edilmesi nispeten yakın bir tarihte olmuştur.Örneğin, Grimm's Wörterbuch'da (Grimm Sözlüğü) uyuşturucu zehir' kavramını boşuna ararsınız. Bu kavram ancak 20. yüzyılda kullanılmaya başlamıştır."
Wolfgang Schivelbusch, *Keyif Verici Maddelerin Tarihi*

"Uyuşturucu kullanımını yasaklamak, uyuşturucu kullanımından daha büyük zarara yol açmıştır. Yasaklama rejiminin ilk kurbanı kamu sağlığıdır. Uyuşturucular yasadışı olduğunda kalitesi denetlenemez. Uyuşturucular damar yoluyla alındığında hepatit ve HIV gibi tehlikeli ve ölümcül hastalıkların yayılmasına neden oluyor. İkincisi ise suçların denetlenmesidir. Uyuşturucu kullanımı nerede yasaklanırsa, kullanıcıları arasında yüksek düzeyde suç oranına yol açarak uyuşturucu fiyatlarını fahiş biçimde arttırıyor. Öte yandan yasadışı uyuşturucu ticaretinin karı inanılmaz boyutta. Sonuç olarak suç örgütleri polisi rüşvet yoluyla satın alabiliyor ve bazı ülkelerde hükümetleri belirleyebiliyor. Bu ise üçüncü bir kurbanı global emniyet sorununu doğuruyor. Tüm dünyada terör örgütleri, yasadışı uyuşturucu ticaretinden gelir sağlıyor. Makul olarak bugünkü yasakçı rejimin tek ve en büyük kar sağlayıcıları teröristlerdir."

John Gray, *Küresel Yanılgılar*

Ağdan geçerek fanzine ulaşabilirsiniz
"**okunacaknesne**"
diye kime sorsanız gösterirler.